

Το Βήμα της Παρασά

ΤΕΥΧΟΣ 13

18 Τεβέτ 5772, 13 Ιανουαρίου 2012

Ώρα ανάμματος των κεριών: 17:05 - Το Σαμπάτ τελειώνει: 18:06

Σαμπάτ Σαλόμ

Το τεύχος αυτό είναι αφιερωμένο στην μνήμη του Αλμπέρτο μπεν Μαθίλδη Μπεράχα

Η παρασά της εβδομάδος

Σσεμότ Έξοδος 1:1 – 6:1

Τα τέκνα του Ισραήλ στην Αίγυπτο πλήθαιναν. Ο Φαραώ που ένοιωσε να απειλείται από τον αριθμό αυτού του λαού που όλο και μεγάλωνε, τους σκλάβωσε και διέταξε τις Εβραίες μαιές, Σιφρά και Πουά, να σκοτώνουν όλα τα αρσενικά μωρά την ώρα που γεννιόντουσαν. Όταν αυτές δεν συμμορφώθηκαν με την διαταγή, ο Φαραώ διέταξε τους ανθρώπους του να ρίχνουν τα μωρά στο Νείλο.

Η Γιοχέβεδ, η κόρη του Λεβί και ο άντρας της ο Αμράμ, έφεραν στον κόσμο ένα παιδί. Το έβαλαν σε ένα καλάθι και το έριξαν στον ποταμό, ενώ η αδερφή του μωρού, Μύριαμ, το κοίταζε από μακριά. Η κόρη του Φαραώ βρήκε το παιδί, το μεγάλωσε σαν δικό της και το ονόμασε Μωυσή.

Όταν μεγάλωσε, ο Μωυσής εγκατέλειψε το παλάτι και γνώρισε από κοντά τα βάσανα των αδερφών του. Κάποια στιγμή είδε έναν Αιγύπτιο να χτυπάει έναν Εβραίο και σκότωσε τον Αιγύπτιο. Την επόμενη μέρα είδε δύο Εβραίους να μαλώνουν. Όταν τους επέπληξε, αυτοί αποκάλυψαν την πράξη που είχε κάνει την προηγούμενη μέρα κι έτσι ο Μωυσής αναγκάζεται να φύγει για τη Μαδιάμ. Εκεί έσωσε τις κόρες του Γιτρό (Ιοθόρ), παντρεύτηκε μία από αυτές, την Τσιπόρα και έβασκε τα κοπάδια του πεθερού του.

Ο Θ-ός εμφανίστηκε στον Μωυσή μέσα από την καιόμενη βάτο, στους πρόποδες του Όρους Σινά και τον πρόσταξε να πάει στον Φαραώ και να του πει: «Άσε τον λαό Μου να φύγει για να μπορεί να Με υπηρετεί». Ο αδερφός του Μωυσή, Ααρών, διορίστηκε ως εκπρόσωπός του. Στην Αίγυπτο, ο Μωυσής και ο Ααρών συγκέντρωσαν τους πρεσβύτερους του Ισραήλ και τους είπαν ότι η ώρα της λύτρωσης είχε φτάσει. Ο λαός πίστεψε. Ο Φαραώ όμως, αρνήθηκε να τους αφήσει και ενέτεινε τα δεινά τους.

Ο Μωυσής απευθύνθηκε στον Θ-ό για να διαμαρτυρηθεί: «Γιατί έκανες κακό σε αυτούς τους ανθρώπους;» Ο Θ-ός τότε του υποσχέθηκε ότι η λύτρωση ήταν πολύ κοντά.

Η αφταρά της εβδομάδος

Ησαίας 27:6-28:13; 29:22-23

Η αφταρά της εβδομάδας παραλληλίζει την περικοπή της Τορά αυτής της εβδομάδας σε πολλά επίπεδα. Ένας από τους παραλληλισμούς είναι το μήνυμα της Λύτρωσης που μεταδίδεται από τον Ησαία, «κι εσείς θα μαζευτείτε ένας-ένας, Ω παιδιά του Ισραήλ» που υπενθυμίζει το μήνυμα της Λύτρωσης που ο Θ-ός είπε στον Μωυσή στην φλεγόμενη βάτο. Ένα μήνυμα που ο Μωυσής κοινοποίησε τότε στον Φαραώ.

Η αφταρά κινείται ανάμεσα στις προφητείες του Ησαία για την μελλοντική λύτρωση και στις νουθεσίες του που αφορούν στην συμπεριφορά των μεθυσμένων Εβραίων και στην άθρη συμπεριφορά τους. Ο Ησαίας ξεκινάει με μια θετική αναφορά: "Τις επόμενες μέρες ο Ιακώβ θα ριζώσει, το Ισραήλ θα βλαστήσει και θα ανθίσει, θα γεμίσει το πρόσωπο της γης...". Αναφέρεται στην ευσπλαχνία του Θ-ού για το έθνος Του και στις αντίστοιχες τιμωρίες που επιφύλαξε στους Αιγύπτιους που τους καταδίωξαν. Και όσον αφορά στην μελλοντική λύτρωση: "Και θα μαζευτείτε ένας ένας, Ω παιδιά του Ισραήλ. Και θα φτάσει να έρθει εκείνη η μέρα που ένα μεγάλο σοσφάρ θα ακουστεί κι εκείνοι που είναι χαμένοι στη χώρα των Ασσυρίων κι εκείνοι που είναι εξόριστοι στη χώρα της Αιγύπτου θα έρθουν κι εκείνοι θα λατρέψουν τον Κύριο στο ιερό βουνό, στην Ιερουσαλήμ".

Τότε ο προφήτης προχωράει να επιπλήξει την μέθη των Δέκα Φυλών, και τους προειδοποιεί για την τιμωρία που τους περιμένει μετά. "Με τα πόδια θα καταπατηθούν, το στεφάνι της περηφάνειας από τους μεθύστακες του Εφραΐμ..." Η αφταρά καταλήγει με μια θετική αναφορά: "Τώρα ο Ιακώβ δεν θα ντρέπεται πια και τώρα το πρόσωπό του δεν θα είναι πια χλωμό. Γιατί όταν θα βλέπει τα παιδιά του, την δημιουργία των χεριών Μου, στο μέσον, που θα αγιάζουν το όνομά Μου... και τον Θ-ό του Ισραήλ εκείνοι θα τιμήσουν".

Η μικρή Ραχήλ πάει στην μητέρα της και της λέει με παράπονο: «Μαμά, με πονά το στομάχι μου...» και η μητέρα της της απαντά: «Φταίει το ότι είναι άδειο. Πρέπει να του βάλεις κάτι μέσα».

Το ίδιο βράδυ έρχονται για δείπνο ο νέος ραβίνος με την σύζυγο του. Ο ραβίνος δεν έδειχνε να είναι και πολύ καλά. Κρατώντας το κεφάλι του είπε: «Έχω έναν τρομερό πονοκέφαλο σήμερα».

Η μικρή Ραχήλ με θάρρος και ένα τεράστιο χαμόγελο του λέει: «Φταίει το ότι είναι άδειο. Πρέπει να του βάλετε κάτι μέσα».

Ο Ραβίνος μας απαντά

Γιατί το κουτσομπολιό είναι τόσο κακό;

Ο Μωυσής μεγάλωσε μέσα στην πολυτέλεια, ανατρεφόμενος από την κόρη του Φαραώ. Παρά το γόητρό του, την δημοτικότητα του και την δύναμή του, ο Μωυσής δεν ξέχασε ποτέ την καταγωγή του. Η καρδιά του ράγιζε με τις κακουχίες των αδελφών του. Πήγε ανάμεσά τους και είδε τα φοβερά τους βάσανα. Στους άνδρες ανέθεταν καθήκοντα που κανονικά ήταν για γυναίκες και οι γυναίκες εξαναγκάζονταν να κουβαλήσουν βάρη που κανονικά ανέθεταν σε άνδρες. Στα παιδιά έδιναν τις δουλειές των ενηλίκων και οι ενήλικες υποχρεωνόντουσαν να παίζουν σαν παιδιά. Πέρα από την αναξιοπρέπεια, αυτή η σκληρότητα εξασθένιζε την φυσική τους δύναμη και το εσωτερικό τους σθένος. Υποχρεωνόντουσαν να κάνουν εργασίες που τους έσπαζαν την πλάτη, τους έκαναν να αναμιγνύουν λάσπη, να δίνουν σχήμα σε τούβλα, να κατασκευάζουν μεγάλα φρούρια και να κτίζουν αποθήκες. Αναγκαζόντουσαν να δουλεύουν σε ασταθές έδαφος επιτρέποντας στους φρουρούς να τους επιπλήτουν κάθε φορά που έπεφταν τα κτίρια. Εκείνοι δεν επιτρέπεται να σπάσουν. Δούλευαν και κοιμόντουσαν κάτω από τον ζεστό ήλιο της ερήμου. Οι επόπτες τους συνεχώς τους χτύπαγαν και μερικές φορές τους σκότωναν κιόλας.

Ο Μωυσής αναζήτησε τρόπους να καλύτερεύσουν τα πράγματα. Μια μέρα είδε έναν Αιγύπτιο επόπτη να κτυπάει έναν Εβραίο. Γνωρίζοντας ότι οι Αιγυπτιακές αρχές δεν θα παρενέβαιναν υπέρ ενός Εβραίου ο Μωυσής σκότωσε τον επόπτη. Την επόμενη μέρα ο Μωυσής επέστρεψε στον Εβραϊκό λαό και βρήκε τον ίδιο Εβραίο να παλεύει με έναν άλλον Εβραίο που ετοιμαζόταν να τον δειρίει. Κατάπληκτος από την βία ο Μωυσής φώναξε, «Κακέ, γιατί κτυπάς τον συνάνθρωπό σου;» Ασυνήθιστος στην επίπληξη εκείνος του απάντησε θυμωμένα, «Ποιος σε διόρισε, να μας υπηρετείς και να μας κρίνεις; Σκοπεύεις να με σκοτώσεις όπως σκότωσες τον Αιγύπτιο;». Ο Μωυσής στενοχωρήθηκε και είπε «Πράγματι, το θέμα είναι γνωστό». Μια κυριολεκτική ερμηνεία αυτών των λέξεων υπονοεί ότι ο Μωυσής φοβήθηκε για την δική του ασφάλεια γιατί κατάλαβε ότι αυτοί οι Εβραίοι σκόπευαν να αναφέρουν αυτή του την πράξη στις αρχές. Πράγματι, ο αμέσως επόμενος στίχος προχωράει να επιβεβαιώσει ότι αυτό συνέβη, ο Φαραώ άκουσε για την εκτέλεση και σκέφτηκε να σκοτώσει τον Μωυσή.

Οι σοφοί μας ωστόσο μας προσφέρουν μια εναλλακτική εξήγηση: «Πράγματι, το θέμα, δηλαδή, η μυστική αιτία για τα βάσανα των αδελφών μου, είναι τώρα γνωστό. Μέχρι τότε ο Μωυσής αναρωτιόταν γιατί οι Εβραίοι υπέφεραν τόσο πολύ. Γνώριζε ότι ο Θ-ός είπε ότι θα σκλαβωνόντουσαν στην Αίγυπτο, αλλά γιατί εξαναγκάστηκαν σε καταναγκαστικά έργα που τους έσπαγαν την πλάτη; Όταν είδε με τα μάτια του τους Εβραίους να συμπετέχουν σε κακό κουτσομπολιό κατάλαβε γιατί υπέφεραν. Οι πρόγονοί μας λάτρευαν είδωλα και κάποιες φορές τσακωνόντουσαν μεταξύ τους. Δεν δικαιολογούσε όμως τα βάσανά τους. Αλλά το κουτσομπολιό, ένα φαινομενικά αθώο αμάρτημα αρκούσε για να το εξηγήσει.

Το κουτσομπολιό συχνά αποκρύπτει την κακία του φύση και μας

δελεάζει. Ένα σχόλιο στον κοντινό σου φίλο για κάποιον άλλον μοιάζει αβλαβές επιφανειακά. Αλλά οι σοφοί μας λένε αποτελεί ένα αμάρτημα το οποίο με κάποιο τρόπο κάνει τον φόνο, την μοιχεία και την ειδωλολατρία να μοιάζουν μικρά αμαρτήματα! Πράγματι η συκοφαντία οδηγεί μακριά την παρουσία του Θ-ού ανάμεσά μας.

Για να υπογραμμίσουμε την δύναμη που έχει το κουτσομπολιό στρεφόμαστε σε ένα άλλο θλιβερό κεφάλαιο στην ιστορία μας. Ο Αχάμπ ήταν ένας Εβραίος βασιλιάς που εξανάγκασε τους υπηκόους του να λατρεύουν τον Βάαλ. Ο Αχάμπ ήταν ένας σπουδαίος πολεμιστής που ενίσχυε τον στρατό του με ειδωλολάτρες. Παρ' όλες τις πολλές επικίνδυνες μάχες ποτέ δεν έχασε ούτε έναν στρατιώτη στη μάχη. Οι σοφοί μας αποδίδουν την απίστευτη του τύχη σε μια αυστηρή απαγόρευση στο κουτσομπολιό. Παρόλο που ήταν αμαρτωλοί που είχαν στρέψει τις πλάτες τους στον Θ-ό, επειδή δεν γύρισαν τις πλάτες τους ο ένας στον άλλον αναδύονταν από τις μεγάλες μάχες αλώβητοι. Αντίθετα, οι πολεμιστές του Βασιλιά Δαβίδ ήταν ευσεβείς και μορφωμένοι Εβραίοι, των οποίων το μόνο τους αμάρτημα ήταν το περιστασιακό κουτσομπολιό. Αν και ο Δαβίδ κέρδισε όλους τους πολέμους, πολλοί από τους στρατιώτες του χάθηκαν στις μάχες. Γιατί;

Οι Εβραίοι μυστικιστές εξηγούν ότι το κουτσομπολιό δημοσιοποιεί αμαρτίες που έγιναν ιδιωτικά. Ο Θ-ός που αγαπάει πολύ τα παιδιά Του ψάχνει πάντα τρόπους να τους συγχωρήσει ή να καθυστερήσει την τιμωρία τους. Ανέχεται και παραβλέπει ακόμα και αμαρτίες τόσο σοβαρές όσο και η ειδωλολατρία. Ωστόσο, με το που ένα αμάρτημα δημοσιοποιείται ακόμα κι ο Θ-ός δεν μπορεί πλέον να το παραβλέψει. Είναι παρόμοιο με έναν πατέρα που αγνοεί τις ιδιορρυθμίες του γιού του αλλά όταν έρχεται ένα κουτσομπολιό να τον πληροφορήσει, ο πατέρας δεν έχει καμιά άλλη επιλογή από το να τιμωρήσει τον γιο του.

Αυτό είναι το βαθύτερο νόημα της φράσης του Μωυσή, «Πράγματι το μυστικό είναι γνωστό». Εφόσον κανένας δεν κουτσομπόλεψε, ο Μωυσής δεν μπορούσε να καταλάβει τα βάσανά τους, διότι εφόσον οι αμαρτίες τους κρατιόντουσαν μυστικές, ένας στοργικός Θ-ός θα τις παρέβλεπε. Αλλά όταν εκείνος είδε ότι οι Εβραίοι κουτσομπόλευαν κατάλαβε ότι «το μυστικό τους ήταν γνωστό» κι ο Θ-ός δεν θα το παρέβλεπε πλέον. Έτσι, ο Μωυσής κατάλαβε γιατί οι Εβραίοι υπέφεραν τόσο πολύ.

Είναι δύσκολο να αποφύγουμε το κουτσομπολιό. Είναι μια παρόρμηση που ξελογιάζει. Ο τρόπος για να αποφύγουμε με επιτυχία το κουτσομπολιό είναι να επικεντρωθούμε στο αντίδοτό του, την αγάπη. Αν το κουτσομπολιό είναι η αιτία για βάσανα, τότε η αγάπη είναι το βάλασμά της. Όταν αγαπάμε τους συνανθρώπους μας αρνούμαστε να πούμε ή να ακούσουμε στιδήποτε αρνητικό γι αυτούς. Ας επικεντρωθούμε στο να αγαπάμε ο ένας τον άλλον κι ας βάσουμε τέλος στην μακριά μας ιστορία από βάσανα.

Για περισσότερα άρθρα για την παρασά της εβδομάδος κάντε κλικ εδώ ή http://www.chabad.gr/templates/articlecco_cdo/aid/280832

18 Tevet 5772, 13 January 2012

Parshah Shemot - Exodus 1:1-6:1

Candle lighting time: 17:05 - Shabbat ends: 18:06

Shabbat Shalom

For this week's parshah click here or http://www.chabad.gr/parshah/default_cdo/AID/15559

For this week's article click here or http://www.chabad.gr/parshah/article_cdo/aid/1080738/jewish/Gossip-The-Innocent-Evil.htm